Stuk **16** (2008-2009) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

7 november 2008

VERSLAG

– van het Rekenhof –

van het onderzoek van ontwerpen van decreet houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009

Stuk **16** (2008-2009) – Nr. 1

Rekenhof

Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2009

Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement

Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
op 7 november 2008

Inhoud

1 Macrobudgettaire aspecten 5
1.1 Economische groei- en inflatieparameters 5
1.2 Begrotingsnormering - houdbaarheid van de financiën 5
2 Voorzichtigheid en correctheid van de raming van de ontvangsten 8
2.1 Algemeen 8
2.2 Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld 9
2.3 Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid 13
3 Analyse van de uitgaven, inclusief DAB's, VOI's en agentschappen 15
3.1 Algemeen 15
3.2 Beleidsdomein Financiën en Begroting 19
3.3 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming 20
3.4 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 20
3.5 Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media 21
3.6 Beleidsdomein Werk en Sociale Economie 22
3.7 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie 22
3.8 Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken 23
3.9 Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed 24
3.10 Beleidsdomein Hogere entiteiten 25

1 Macrobudgettaire aspecten

1.1 Economische groei- en inflatieparameters

De Vlaamse Regering is voor de begroting 2009 uitgegaan van een BBP-groei van 1,2% en een inflatie van 2,7%. Zij steunt daarvoor op de parameters van de economische begroting van 12 september 2008 van het Federaal Planbureau([1]). De onderstaande tabel vergelijkt die gegevens met de laatst beschikbare vooruitzichten voor België van de Europese Commissie en van de OESO, die gunstiger zijn. De geactualiseerde vooruitzichten (herfsteditie) van die internationale instellingen waren bij de opmaak van dit begrotingsverslag echter nog niet beschikbaar.

Voorspelling 2008	BBP-groei	Inflatie
Federaal Planbureau	1,2%	2,7%
Europese Commissie ([2])	1,5%	2,3%
OESO ([3])	1,7%	2,0%

1.2 Begrotingsnormering - houdbaarheid van de financiën

De budgettaire doelstelling van de Vlaamse Regering is luidens het regeerakkoord een gezond financieel beleid en dus het behoud van een evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven. De Vlaamse overheid heeft zich bereid verklaard het strengste pad van de Hoge Raad van Financiën (HRF) te volgen. Daarenboven wil de Vlaamse Regering geen lasten doorschuiven naar de toekomst. De beleidsnota Financiën en Begroting([4]) stelt de ontwikkeling van een toekomstnorm in het vooruitzicht en staat een versnelde afbouw van de impliciete schuld voor.

1.2.1 Toepassing van de HRF-norm

Het Rekenhof beschikt nog niet over voldoende informatie om de berekening van het geraamde vorderingensaldo en de toetsing ervan aan de HRF-norm in al haar aspecten te kunnen bevestigen. Het besteedt wel aandacht aan elementen die het vorderingensaldo kunnen beïnvloeden. Het heeft in dat verband geen bijzondere anomalieën vastgesteld.

---

1 Cf. INR/Federaal Planbureau, Communiqué, 12 september 2008.

2 European Commission, Economic Forecast, Spring 2008.

3 OECD, Economic Outlook, nr. 83, June 2008.

4 Beleidsnota Financiën en Begroting 2004-2009, Stuk 136 (2004-2005) - Nr. 1.

1.2.2 Gebrek aan meerjarenbegroting

Het Rekenhof heeft geen duidelijke toekomstnorm kunnen terugvinden in de voorgelegde documenten. Daarenboven werd dit jaar geen meerjarenbegroting voorgelegd, noch bij het begrotingsontwerp, noch voorafgaandelijk naar aanleiding van de begrotingscontrole. Vorige jaren werd vastgesteld dat alleen bij de begrotingscontrole een meerjarenbegroting werd voorgelegd en dat die slechts de termijn van de lopende legislatuur in beschouwing nam. Het logische gevolg van die werkwijze is dat de meerjarenbegroting jaar na jaar krimpt en bij de laatste begroting van de legislatuur wegvalt.

Dat is niet in overeenstemming zowel met de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit([5]), als met internationale normen([6]). Ook het comptabiliteitsdecreet voorziet een meerjarenbegroting met een voortschrijdende termijn. De memorie van toelichting bij het comptabiliteitsdecreet bekritiseert de huidige werkwijze als volgt([7]): *Wanneer de meerjarenbegroting echter strikt beperkt zou blijven tot de duur van de legislatuur zou haar scope elk jaar verminderen en uiteindelijk voor het laatste jaar van de legislatuur niet méér omvatten dan de begroting voor dat jaar. Afgezien van de stelselmatige devaluatie die het meerjarenperspectief hierdoor zou ondergaan naarmate de legislatuur vordert zou dit als bijkomend en niet onbelangrijk nadeel hebben dat er geen continuïteit verzekerd wordt en dat elke regering bij haar aantreden volledig opnieuw zou moeten beginnen met het uitwerken van een meerjarenbegroting. Om dit te vermijden wordt in het decreet bepaald dat het meerjarenperspectief elk jaar met een bijkomend jaar moet uitgebreid worden, zodat het permanent betrekking heeft op een periode van zes jaar, inclusief het lopende jaar. Aangezien dit zesjarig perspectief dan wel de grenzen van de legislatuur gaat overschrijden blijft het beperkt tot de budgettaire evolutie en omvat het geen nieuwe beleidsmaatregelen waarvoor een volgende regering en een hernieuwd Parlement de politieke verantwoordelijkheid zullen moeten nemen ; de meerjarige effecten van de beleidsmaatregelen van de lopende legislatuur worden uiteraard wél opgenomen.*

Het gebrek aan een meerjarenbegroting heeft tot gevolg dat de meerjarige effecten van de beleidsmaatregelen van de lopende legislatuur op de begrotingen van de volgende legislatu(u)r(en) niet in kaart worden gebracht. In dat verband kan onder meer worden gewezen op de vereiste informatievoorziening aan het Vlaams Parlement over de

---

5 Artikel 10 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit stelt dat de algemene toelichting bij de begroting een meerjarenraming moet omvatten. Daarbij wordt geen uitzondering gemaakt voor het laatste jaar van de legislatuur.

6 De normen van het IMF en de OESO bevelen aan, behalve het begrote jaar, ook minstens de twee daaropvolgende jaren in beschouwing te nemen. Ook die normen maken geen uitzondering voor het laatste jaar van een legislatuur.

7 Stuk 2132 (2003-2004) – Nr. 1, p. 32.

meerjarige budgettaire implicaties van PPS en alternatieve financiering([8]). Door het gebrek aan een meerjarenbegroting heeft de bepaling in verscheidene beheersovereenkomsten met verzelfstandigde agentschappen die de financiële engagementen van de Vlaamse Regering koppelt aan de meerjarenbegroting, geen basis meer.

1.2.3 Geen inschatting van de evolutie van de impliciete schuld

In tegenstelling tot vorige jaren bevat de algemene toelichting geen inschatting meer van de evolutie van de impliciete schuld.

[8] Cf. advies van het Rekenhof over de informatievoorziening door de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement over publiek-private samenwerking en andere vormen van alternatieve financiering (Stuk 40-A (2006-2007) – Nr. 1).

2 Voorzichtigheid en correctheid van de raming van de ontvangsten

2.1 Algemeen

Het ontwerp van initiële middelenbegroting 2009 raamt het totaal van de middelen op 23.974.357 duizend EUR. Exclusief de leningopbrengsten bedraagt de raming 23.815.818 duizend EUR.

De onderstaande tabel bevat een overzicht van de verschillende ontvangstencategorieën en een vergelijking met de aangepaste middelenbegroting 2007 en de initiële en de aangepaste middelenbegroting 2008.

(in duizenden EUR)

Omschrijving	2007 aangepast	2008 initieel	2008 tweede aanpassing	2009 initieel	Aandeel in totaal (excl. lening-opbrengsten)	Wijziging t.o.v. 2007 aangepast (= 100)	Wijziging t.o.v. 2008 initieel (=100)	Wijziging t.o.v. 2008 aangepast (= 100)
Algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten)								
Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld	16.617.063	17.228.907	17.376.773	18.544.288	77,9%	111,6	107,6	106,7
Andere transferten en dotaties van de federale overheid	338.611	338.854	339.184	332.563	1,4%	98,2	98,1	98,0
Gewestbelastingen, nog geïnd door de federale overheid	4.180.459	4.413.788	4.462.787	4.608.593	19,4%	110,2	104,4	103,3
Gewestbelastingen, eigen inning	82.082	84.507	84.204	89.344	0,4%	108,8	105,7	106,1
Andere niet-fiscale ontvangsten	170.670	190.241	202.980	121.818	0,5%	71,4	64,0	60,0
Subtotaal algemene ontvangsten (exclusief leningopbrengsten)	**21.388.885**	**22.256.297**	**22.465.928**	**23.696.606**	**99,5%**	**110,8**	**106,5**	**105,5**
Subtotaal toegewezen ontvangsten	**246.734**	**100.154**	**103.257**	**119.212**	**0,5%**	**48,3**	**119,0**	**115,5**
Subtotaal algemene en toegewezen ontvangsten	**21.635.619**	**22.356.451**	**22.569.185**	**23.815.818**	**100,0%**	**110,1**	**106,5**	**105,5**
Leningopbrengsten	**131.946**	**267.513**	**320.426**	**158.539**			**59,3**	**49,5**
Algemeen totaal	**21.767.565**	**22.623.964**	**22.889.611**	**23.974.357**		**110,1**	**106,0**	**104,7**

In vergelijking met de aangepaste begroting 2008 stijgen de middelen, exclusief leningopbrengsten, met 1.246.633 duizend EUR (5,5%). In vergelijking met de initiële begroting 2008 stijgen zij met 1.459.367

duizend EUR (6,5%). In vergelijking met de aangepaste begroting 2007 loopt de verhoging op tot 2.180.199 duizend EUR (10,1%).

De stijging met 7,6% (vergeleken met de initiële begroting 2008) van de *gedeelde en de samengevoegde belastingen inclusief dotatie kijk- en luistergeld* springt het meest in het oog. De toename met 4,4% van de *gewestbelastingen geïnd door de federale overheid* is lager dan in de vorige jaren. Samen maken ze nog altijd 97,3% uit van de ontvangsten. Op beide categorieën wordt hieronder verder ingegaan. Hoewel de Vlaamse Regering de initiële raming van die ontvangsten op traditionele wijze heeft vastgesteld, wil het Rekenhof toch waarschuwen voor omstandigheden die de volledige realisatie kunnen belemmeren.

2.2 Gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief dotatie kijk- en luistergeld

De gedeelde en samengevoegde belastingen die Vlaanderen op grond van de bijzondere financieringswet (BFW)([9]) van de federale overheid ontvangt, vormen het hoofdbestanddeel van de middelen. De begroting raamt ze, inclusief de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld, op 18.544.288 duizend of 77,9% van het totaal van de middelen([10]). De onderstaande tabel schetst de recente evolutie van deze middelen.

(in duizenden EUR)

Omschrijving	2007 aangepast	2008 initieel	2008 tweede aanpassing	2009 initieel	Wijziging t.o.v. 2007 aangepast (= 100)	Wijziging t.o.v. 2008 initieel (=100)	Wijziging t.o.v. 2008 aangepast (= 100)
Gedeelde belastingen	10.679.555	11.156.439	11.254.930	**12.014.171**	112,5	107,7	106,7
Samengevoegde belastingen	5.432.536	5.557.340	5.601.470	**5.978.390**	110,0	107,6	106,7
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (artikel 47bis bijzondere financieringswet)	504.972	515.128	520.373	**551.727**	109,3	107,1	106,0
Totaal	**16.617.063**	**17.228.907**	**17.376.773**	**18.544.288**	**111,6**	**107,6**	**106,7**

De raming in de initiële middelenbegroting 2009 is in principe de som van de vermoedelijke afrekening van het vorige jaar (2008) en het initiële bedrag van het komende jaar (2009). De vermoedelijke afrekening 2008 is het verschil tussen, enerzijds, het vermoedelijke bedrag 2008 berekend volgens de in het najaar 2008 gekende parameters en, anderzijds, het aangepaste bedrag 2008 zoals dat werd bepaald bij de aanpassing van de begroting 2008. Het initiële bedrag

9 Bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten.

10 Exclusief de opbrengsten van leningen.

2009 is de raming van het bedrag 2009 aan de hand van de recentste parameters.

De onderstaande tabel bevat de ramingen in het ontwerp van initiële Vlaamse middelenbegroting 2009 en een vergelijking met de vanwege de federale overheid te ontvangen middelen([11]) en de daarbij gebruikte parameters.

(in duizenden EUR)

BFW en begrotingsartikel	Initiële Vlaamse middelenbegrot-ing 2009	Ontwerp van RMB 2009	Verschil
Gewest			
Samengevoegde belastingen			
Basisbedrag zonder Lambermont			
Art. 33 BFW	8.506.479		
Art. 35 ter BFW	66.081		
Negatieve term			
Art. 33 bis BFW	-2.739.034		
Extra-middelen			
Art. 35 quater tot septies	75.081		
Vermoedelijke afrekening 2008	69.783		
Totaal gewest	**5.978.389**		
CK 49.22 samengevoegde belastingen	**5.978.390**		
Art. ? Ontwerp			**0**
Gemeenschap			
Gedeelde belastingen			
Totaal PB gemeenschap			
Art. 47 BFW	**3.941.751**		
Basisbedrag BTW zonder Lambermont			
Art. 39 BFW	6.725.879	6.723.172	2.707
Bijkomende middelen BTW			
Art. 40 bis en 40 ter BFW	1.190.446	1.190.315	131
Totaal BTW gemeenschap	**7.916.324**	**7.913.487**	**2.837**
Vermoedelijke afrekening 2008	156.095	153.332	2.763
Totaal gemeenschap	**12.014.171**	**12.008.571**	**5.600**
CI 49.21 gedeelde belastingen	**12.014.171**		
Dotatie kijk- en luistergeld			
Art. 47 bis BFW	543.140		
Vermoedelijke afrekening 2008	8.587		
CI 49.01 dotatie kijk- en luistergeld	**551.727**		
Art. 24 Ontwerp			
Totaal initiële begroting 2009	**18.544.288**	**18.538.688**	**5.600**
Waarvan vermoedelijke afrekening 2008	**234.466**	**231.702**	**2.763**
Totaal exclusief de afrekeningen	**18.309.822**	**18.306.985**	**2.837**

[11] Het betreft officieuze gegevens. Het ontwerp van RMB werd nog niet ingediend bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Parameters voor de vaststelling van het initiële bedrag 2009.
1) BBP-groei 2009: 1,20%.
2) Inflatie 2009: 2,70%.
Parameters volgens de economische begroting van 12 september 2008.
3) Denataliteitsfactor: 102,51237 (waarneming 31 augustus 2008 van toestand 30 juni 2008).
4) BTW-verdeelsleutel (leerlingen):
Vlaamse begroting: 56,93478% (de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2007 (schooljaar 2006-2007), zoals deze op 26 september 2007 door de algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.
RMB: 56,91187% (de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2008 (schooljaar 2007-2008), zoals deze op 1 oktober 2008 door de algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.
5) PB-verdeelsleutel: 63,28% voor de opbrengst in het Vlaams Gewest en 65,25% voor de opbrengst in de Vlaamse Gemeenschap.
Volgens de gegevens van het aanslagjaar 2007, toestand op 30 juni 2008.

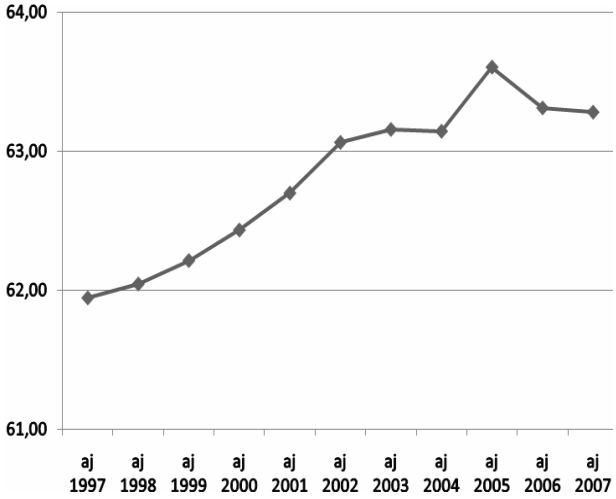
Parameters voor de vaststelling van het vermoedelijke bedrag 2008
1) BBP-groei 2008: 1,60%.
2) Inflatie 2008: 4,70%.
Parameters volgens de economische begroting van 12 september 2008.
3) Denataliteitsfactor: 102,25336 (waarneming 31 augustus 2008 van toestand 30 juni 2007).
4) BTW-verdeelsleutel (leerlingen).
Vlaamse begroting: 56,93478% (de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2007 (schooljaar 2006-2007), zoals deze op 26 september 2007 door de algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.
RMB: 56,91187% (de telling van het aantal leerlingen in de periode van 15 januari tot 1 februari 2008 (schooljaar 2007-2008), zoals deze op 1 oktober 2008 door de algemene vergadering van het Rekenhof werd goedgekeurd.
5) PB-verdeelsleutel: 63,28% voor de opbrengst in het Vlaams Gewest en 65,25% voor de opbrengst in de Vlaamse Gemeenschap.
Volgens de gegevens van het aanslagjaar 2007, toestand op 30 juni 2008.

Op een kleine overschatting van 5,6 miljoen EUR na, als gevolg van de niet-toepassing van de op 1 oktober 2008 vastgestelde BTW-verdeelsleutel (leerlingenaantallen), is de raming van 18.544.288 duizend EUR voor de gedeelde en samengevoegde belastingen op een correcte manier tot stand gekomen. Het Rekenhof wil de aandacht vestigen op de intentie van de federale overheid om – tegen de normale gang van zaken in – de vermoedelijke afrekening 2008 niet in de toegewezen bedragen voor 2009 op te nemen, maar die afrekening nog in 2008 door te storten. Voor de Vlaamse begroting zou dat neerkomen op een meerontvangst in 2008 en een minderontvangst in 2009 van 231.702 duizend EUR.

De economische begroting van 12 september 2008 raamt de BBP-groei in 2009 op 1,2% en in 2008 op 1,6%. In 2007 bedroeg de groei nog 2,7%, in 2006 nog 3,0%. De inflatie die in 2008 zou stijgen tot 4,7%, zou in 2009 terugvallen tot 2,7%. Waar de daling van de economische groei in 2008 nog wordt gecompenseerd door de hoge inflatie, is dat voor 2009 minder het geval, temeer omdat de groei wellicht lager dan 1% zal uitvallen. De laatste evolutie van de BTW-verdeelsleutel (aantal leerlingen) is niet gunstig voor Vlaanderen. De denataliteitsfactor daarentegen evolueert langzaam in gunstige zin.

De PB-verdeelsleutel zakt in het aanslagjaar 2007 verder naar 63,28%, na de stijging tot 63,60% in het aanslagjaar 2005 en de daling naar 63,31% in het aanslagjaar 2006. De evolutie van de PB-verdeelsleutel over de laatste jaren laat een voor Vlaanderen positieve knik zien in het aanslagjaar 2005, eerder dan een negatieve knik in het aanslagjaar 2006.

Grafiek: Evolutie van de PB-verdeelsleutel voor het Vlaams Gewest

2.3 Gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid

De begroting raamt de opbrengst in 2009 van de nog *door de federale overheid geïnde gewestbelastingen* (inclusief intresten en boeten) op 4.608.593 duizend EUR (19,4% van de middelen exclusief leningopbrengsten).

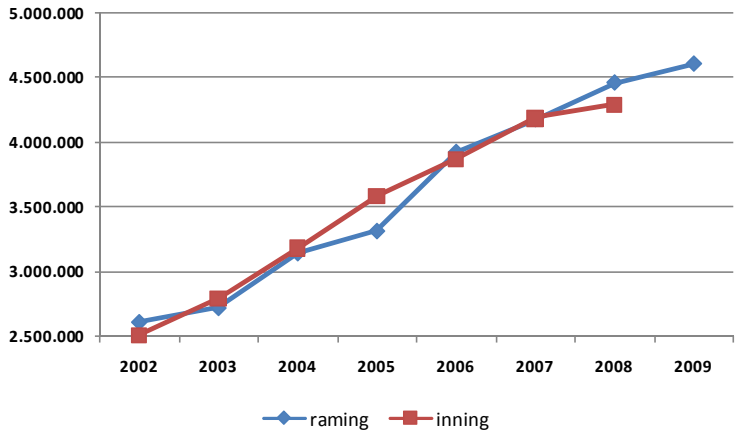
De volgende tabel geeft de evolutie van de verschillende gewestbelastingen.

(in duizenden EUR)

Belasting Programma CK (in de Vlaamse begroting, incl. intresten en boeten)	**2007 aangepast**	**2008 initieel**	**2008 tweede aanpassing**	**2009 initieel**	**Wijziging t.o.v. 2007 aangepast (= 100)**	**Wijziging t.o.v. 2008 initieel (=100)**	**Wijziging t.o.v. 2008 aangepast (= 100)**
Belasting op de spelen en weddenschappen artikel 36.03	19.604	19.682	20.605	**20.904**	*106,6*	*106,2*	*101,5*
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen artikel 36.04	37.450	38.036	40.606	**34.680**	*92,6*	*91,2*	*85,4*
Openingsbelasting		0	0	**0**			
Registratierechten artikel 36.06	1.680.264	1.815.093	1.835.772	**1.869.733**	*111,3*	*103,0*	*101,8*
Hypotheekrechten artikel 36.07	145.401	146.720	145.770	**145.770**	*100,3*	*99,4*	*100,0*
Verkeersbelasting op de autovoertuigen artikel 36.08	841.612	857.182	862.169	**931.142**	*110,6*	*108,6*	*108,0*
Belasting op de inverkeersstelling artikel 36.09	210.218	218.897	225.871	**237.164**	*112,8*	*108,3*	*105,0*
Eurovignet artikel 36.10	72.554	72.359	81.725	**75.724**	*104,4*	*104,7*	*92,7*
Schenkingsrechten artikel 56.50	214.953	214.953	246.355	**270.990**	*126,1*	*126,1*	*110,0*
Successierechten en recht van overgang bij overlijden artikel 56.51	958.403	1.030.866	1.003.914	**1.022.486**	*106,7*	*99,2*	*101,8*
Totaal	**4.180.459**	**4.413.788**	**4.462.787**	**4.608.593**	*110,2*	*104,4*	**103,3**

De methode en de parameters voor de ramingen worden in de toelichting bij het programma CK summier beschreven. De onderstaande grafiek (in duizenden EUR) vergelijkt de evolutie van de ramingen van die ontvangsten met de werkelijke inningen (algemene rekening voor de jaren 2002-2006, kastoestand op 31 december voor 2007, extrapolatie van de inningen van de eerste negen maanden voor 2008).

Grafiek: Evolutie van de raming en de inning van de gewestbelastingen, geïnd door de federale overheid (in duizenden EUR)

De grafiek illustreert dat de huidige raming rekening houdt met een lichte afzwakking van de stijging van de voorgaande jaren, maar dat in het licht van de merkbaar lagere toename van de inningen in 2008 een overschatting van de middelen dreigt. Als de groeivoet van 3,3% die de Vlaamse overheid op de aangepaste raming van 2008 heeft toegepast, op de (te verwachten) werkelijke ontvangsten van 2008 zou zijn toegepast, zou de raming 173 miljoen EUR lager uitvallen. De huidige raming komt overeen met een groeivoet van 7,33% op de geëxtrapoleerde ontvangsten van 2008.

Het Rekenhof heeft de ramingen niet in detail vergeleken met de federale ramingen die zullen voorkomen in de toelichting bij het ontwerp van de federale rijksmiddelenbegroting 2009, dat nog niet beschikbaar is. Uit officieuze gegevens blijkt evenwel dat de federale raming van het totaal van de overdrachten inzake gewestelijke belastingen in 2009 aan het Vlaams Gewest zou zijn vastgesteld op 4.408.584 duizend EUR, dwz. ca. 200 miljoen EUR lager dan de raming in onderhavige Vlaamse begroting.

3 Analyse van de uitgaven, inclusief DAB's, VOI's en agentschappen

3.1 Algemeen

Naast het corpus met decretale bepalingen bevat het ontwerp van algemene uitgavenbegroting de begrotingstabel opgedeeld in beleidsdomeinen en programma's, alsook de door het Vlaams Parlement goed te keuren begrotingen van diensten met afzonderlijk beheer (DAB's), Vlaamse openbare instellingen (VOI's) A en intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) met rechtspersoonlijkheid. In de bijlagen bij de begroting worden de begrotingen opgenomen van VOI's B en van de publiekrechtelijke extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's), alsook van de VOI's sui generis.

Decretale bepalingen

Naast de eigenlijke goedkeuringsbepalingen bevat het corpus van het ontwerpdecreet houdende algemene uitgavenbegroting tal van begrotingsruiters die een afwijking beogen van de begrotings- of comptabiliteitsregels. Die afwijkingen moeten zoveel mogelijk worden beperkt en indien ze worden gebruikt, moeten ze degelijk worden verantwoord. Het Rekenhof constateert evenwel dat het aantal begrotingsruiters de laatste jaren toeneemt en een degelijke verantwoording soms ontbreekt. In dat verband formuleert zijn college de volgende opmerkingen.

Artikel 9 (overdrachten)

Artikel 9 bepaalt dat, in afwijking van de artikelen 34 en 35 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit (GWR), het saldo van de kredieten voor welbepaalde basisallocaties op het einde van het begrotingsjaar 2008 mag worden overgedragen naar de kredieten van het begrotingsjaar 2009. De overdrachten worden samengevoegd met de kredieten van de nieuwe begroting en worden niet afzonderlijk gecomptabiliseerd. Die werkwijze, die jaarlijks bij begrotingsruiter wordt geregeld, heeft tot gevolg dat op het ogenblik van de goedkeuring van de begroting voor deze basisallocaties niet het juiste bedrag is gekend dat de regering in 2009 kan benutten.

Het Vlaams Parlement moet zo spoedig mogelijk van de overdrachten in kennis worden gesteld, bijvoorbeeld tgv. de begrotingscontrole of uiterlijk tgv. de voorlegging van het verslag met geconsolideerde uitvoeringsgegevens n-1 zoals bedoeld in de resolutie van het Vlaams

Parlement betreffende de rol van het Rekenhof en de begrotingsrapportering([12]).

Artikelen 49 tot en met 81 (provisionele kredieten)

In afwijking van artikel 15 van de GWR laten de artikelen 49 tot en met 81 toe dat provisionele kredieten worden verdeeld over de programma's van de uitgavenbegroting. De verantwoording bij die begrotingsruiters is beperkt tot een beknopte algemene omschrijving van wat provisionele kredieten betekenen, maar bij geen enkele van de 33 artikelen wordt verantwoord waarom een afwijking op het specialiteitsbeginsel van de begroting wordt gevraagd.

De herverdelingsmodaliteiten met betrekking tot die provisonele kredieten worden bovendien steeds ruimer omschreven. In de meeste gevallen wordt bepaald dat de provisionele kredieten mogen worden overgeschreven naar bestaande of eventueel nieuw in te schrijven gesplitste en niet-gesplitste basisallocaties, in sommige gevallen zelfs naar vastleggingsmachtigingen. Die werkwijze laat toe dat een niet-gesplitst provisioneel krediet wordt omgezet in een gesplitst krediet of dat een gesplitst provisioneel krediet wordt omgezet in een niet-gesplitst krediet. In artikel 76 wordt zelfs toegestaan dat een provisioneel gesplitst ordonnanceringskrediet wordt omgezet in een niet-gesplitst krediet. Daardoor wordt de vastleggingszijde van het niet-gesplitste krediet verhoogd. De mogelijkheid om de aard van de kredieten (niet-gesplitst of gesplitst) te wijzigen, heeft ook gevolgen voor de overdracht van kredieten op het einde van het begrotingsjaar. Ten slotte is de verdeling van een provisioneel krediet om een vastleggingsmachtiging te verhogen, een aantasting van de bevoegdheid van het Vlaams Parlement.

Het gebruik van de techniek van de provisionele kredieten([13]) laat de Vlaamse Regering toe gedurende het begrotingsjaar middelen te verschuiven en de kredieten toegekend aan een programma zodanig te wijzigen dat ook de door het Vlaams Parlement goedgekeurde doelstellingen kunnen wijzigen. Dat laatste geldt overigens ook voor de andere belangrijke afwijking op het specialiteitsbeginsel, namelijk de mogelijkheid tot overschrijvingen voorzien in de artikelen 32 tot 48.

Artikel 84 (vereffenaar kort)

Artikel 84 bepaalt welke uitgaven volgens de procedure *vereffenaar kort* kunnen worden betaald zonder voorafgaand visum van de controleur van de vastleggingen en van het Rekenhof. De tabellen onder punt 3 en punt 5 van dat artikel sommen op welke buitenlandse zendingen en

---

12 Stuk 1431(2007-2008) – Nr. 3

13 In het totaal betreffen de kredieten met een economische code 0 (niet verdeelde uitgaven) een bedrag van 566 miljoen EUR, waaraan dan nog het provisioneel krediet van basisallocatie CB 1101 B van 319,5 miljoen EUR moet worden toegevoegd.

welke werkingskosten, ongeacht het bedrag ervan, met die procedure betaalbaar zijn. De tabellen sluiten af met de vermelding van respectievelijk *de buitenlandse zendingen van de departementen en van de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid* en *de werkingskosten van de departementen en van de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid*, telkens zonder basisallocaties te specificeren. Die algemene omschrijvingen scheppen onduidelijkheid omdat ze in contrast staan met de beperkende opsomming van de basisallocaties die in de tabel staat. Het begrip *werkingskosten* is trouwens rekbaar en voor verschillende interpretaties vatbaar.

Punt 5 vermeldt ook twee basisallocaties (FJ 4002 B en MG 5401 D) waarop sowieso geen werkingskosten mogen worden aangerekend. Punt 7 bepaalt dat alle werkingskosten en alle schuldvorderingen die voortvloeien uit overheidsopdrachten en waarvan het bedrag exclusief BTW niet hoger is dan 9.000 EUR, volgens de procedure van vereffenaar kort kunnen worden betaald. Het is niet duidelijk hoe die bepaling spoort met punt 5, waarin het bedrag niet is gelimiteerd. Verder is er blijkbaar een overlapping tussen punt 5 en 6 voor de basisallocaties MI 1201 C en MI 1240 C.

Begrotingstabel

Met de begroting 2008 kreeg de begrotingstabel een nieuwe programmastructuur. De opmerkingen die het Rekenhof daarover in zijn verslag over het onderzoek van de ontwerpbegroting 2008 maakte([14]), blijven ook voor het huidige begrotingsontwerp 2009 gelden.

Verwijzend naar artikel 12 van de GWR heeft de Vlaamse Regering in haar repliek([15]) op het verslag van het Rekenhof de loskoppeling van programma- en organisatiestructuur verklaard door erop te wijzen dat de doelstellingen van de activiteitenprogramma's naar aanleiding van Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) door meerdere entiteiten samen moeten worden behaald. De BBB-hervorming heeft echter niet tot doel het aantal entiteiten te vermeerderen, maar wel ze te responsabiliseren en aan te sturen door middel van beheersovereenkomsten. In die context is het evenwel belangrijk programmadoelstellingen en doelstellingen van de entiteiten op elkaar af te stemmen. Ook de mogelijke herverdeling van kredieten over de entiteiten heen, een ander argument van de Vlaamse Regering voor de loskoppeling van programma- en organisatiestructuur, strijdt met het concept van responsabilisering.

---

[14] Verslag van het Rekenhof van het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2008. Stuk 16 (2007-2008) – Nr. 1, p. 27 en verder.

[15] Bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting over het ontwerp van algemene uitgavenbegroting 2008. Stuk 15 (2007-2008) – Nr. 7, p. 197 en verder.

Overigens gaat het comptabiliteitsdecreet, dat samen met het kaderdecreet bestuurlijk beleid aan de basis ligt van de BBB-hervorming, wel degelijk uit van een koppeling van begrotingsprogramma's aan entiteiten én doelstellingen. De realisatie ervan is reeds mogelijk binnen de krijtlijnen van de huidige begrotingswetgeving, meer bepaald het artikel 12 van de GWR.

Wellicht ligt het probleem eerder bij de door het Rekenhof vastgestelde onduidelijke criteria waarop de indeling in begrotingsprogramma's in de nieuwe begrotingsstructuur steunt. Dat blijkt ook uit het antwoord van de Vlaamse Regering op de vaststelling van het Rekenhof dat de programma's *algemeen* tegen het specialiteitsbeginsel in sommige beleidsdomeinen overmatig worden gebruikt. Specifiek met betrekking tot het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie, waar het programma *algemeen* ruim 80% van de kredieten van dat beleidsdomein omvatte, antwoordde de Vlaamse Regering dat alle dotaties onder dat programma werden gebundeld omwille van het beheer ervan en dus ongeacht de doelstelling van die dotaties. Voor dat beleidsdomein zijn de beleidsdoelstellingen dus niet het eerste of belangrijkste criterium waarop de programma-indeling steunt, wat strijdt met het eerder door de Vlaamse Regering geciteerde artikel 12 van de GWR. Dat niet alle dotaties eenduidig aan één beleidsveld kunnen worden toegewezen, zoals de Vlaamse Regering aanhaalt, wordt veroorzaakt door het feit dat die dotaties onvoldoende zijn gespecificeerd. Algemene dotaties die zeer grote bedragen vertegenwoordigen worden bij voorkeur doelstellingsgewijs uitgesplitst, zodat ze voldoen aan het specialiteitsbeginsel van de begroting. Zoals het Rekenhof in zijn verslag over de begroting 2008 opmerkte, speelt ook het voortbestaan van de DAB's (in casu het Minafonds), die vreemd zijn aan de BBB-hervorming, hier een storende rol.

Begrotingen in de bijlagen

Het aantal VOI's sui generis in de bijlagen neemt toe. Het is niet altijd duidelijk waarom bepaalde instellingen worden opgenomen en andere, gelijksoortige niet. Zo is er een begroting van de privaatrechtelijke EVA Herculesfonds, maar niet van de andere privaatrechtelijke EVA's zoals VLAM (Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing). Beide ontvangen nochtans middelen uit de algemene uitgavenbegroting en worden door de Nationale Bank van België in het kader van ESR 95 beschouwd als deel uitmakend van de overheid. De begroting van de vzw MUHKA (Museum Hedendaagse Kunst Antwerpen) is eveneens opgenomen, maar niet die van vergelijkbare culturele instellingen zoals de vzw De Singel. Verder zijn de begrotingen van de Eigen Vermogens Ondersteunend Centrum - Agentschap voor Natuur en Bos (EV OC-ANB), Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (EV INBO) en Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (EV ILVO) opgenomen, maar niet die van het Eigen Vermogen Flanders Hydraulics. De nv Waarborgbeheer is de enige dochter van een Vlaams agentschap waarvan de begroting als bijlage is toegevoegd.

Onder de rubriek VOI's sui generis figureren ook de begrotingen van de strategische adviesraden (SAR's). Eigenlijk gaat het hier niet om sui generis-instellingen aangezien ze onder een algemene regeling vallen, namelijk het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden en het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 1 juni 2007 betreffende de begroting en de boekhouding van de strategische adviesraden. De SAR's moeten jaarlijks een begroting opstellen (artikel 14 van het decreet) die als bijlage bij de algemene uitgavenbegroting moet worden gevoegd (artikel 4 van het BVR). Toch is niet voor alle opgerichte SAR's een begroting als bijlage bij de ontwerpbegroting 2009 gevoegd. Met name ontbreekt een begroting voor de SAR's die in afwijking van het decreet geen rechtspersoonlijkheid hebben gekregen, zoals de SAR voor de beleidsdomeinen *Welzijn, Volksgezondheid en Gezin* en *Mobiliteit en Openbare Werken*. Blijkbaar is hun begroting verwerkt in die van de SERV, die echter zelf nog niet als SAR in werking is gesteld en die tot een ander beleidsdomein behoort.

Lijst van agentschappen

Artikel 36, §1, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid bepaalt dat de lijst van de intern en extern verzelfstandigde agentschappen jaarlijks als bijlage bij het ontwerp van begrotingsdecreet aan het Vlaams Parlement moet worden toegestuurd. Het Rekenhof heeft in zijn verslag over het onderzoek van de ontwerpbegroting 2007([16]) aanbevolen die lijst aan te vullen met een overzicht van de diensten en rechtspersonen van de Vlaamse overheid die (nog) niet aan de toepassing van het kaderdecreet bestuurlijk beleid zijn onderworpen, met opgave van de reden daarvan en hun eventuele relatie met de nieuwe departementen en agentschappen. Het Rekenhof heeft geen kennis van een lijst van agentschappen die naar aanleiding van de huidige ontwerpbegroting 2009 aan het Vlaams Parlement zou zijn voorgelegd, noch in de strikte versie bepaald bij het decreet, noch in de aanbevolen uitgebreide versie.

3.2 Beleidsdomein Financiën en Begroting

Programma CB – Provisies

In het programma CB (Provisies) worden twee nieuwe provisionele kredieten ingeschreven, namelijk onder de basisallocaties CB 0143 B (Provisie voor energiebesparende investeringen in private woningen) en CB 0144 B (Provisie in het kader van het Europees voorzitterschap in 2010). Uit de tekstomschrijvingen en de toelichtingen bij het programma kan worden afgeleid dat de provisies geen verband houden met activiteiten eigen aan het beleidsdomein Financiën en Begroting. De vraag rijst dan ook waarom die provisies niet in de generieke programma's B van de betrokken beleidsdomeinen worden

[16] Stuk 16 (2006-2007) – Nr. 1, p. 29.

ingeschreven of waarom ze niet onmiddellijk als een niet-provisioneel krediet in het gepaste beleidsdomein en programma worden begroot. De keuze voor een provisioneel krediet wordt in de verantwoording bij de decreetsbepalingen niet gemotiveerd.

3.3 Beleidsdomein Onderwijs en Vorming

Programma FD – Basisonderwijs

De basisallocaties FD 4121 C, FD 4141 C, FD 4327 C, FD 4347 C, FD 4427 C en FD 4447 C bevatten de werkingsbudgetten voor het basisonderwijs onder aftrek van het voorschot dat zal worden toegevoegd aan dezelfde basisallocaties in de tweede begrotingscontrole 2008. Die handelwijze strijdt met de bepalingen van het nieuwe financieringsdecreet van 4 juli 2008([17]).

DAB Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs

De ontvangsten en uitgaven DAB Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs stijgen met 81% ten opzichte van de tweede begrotingscontrole 2008, namelijk van 6.641 duizend EUR naar 11.996 duizend EUR. De toelichting bij de begroting van de DAB geeft geen verklaring voor die markante evolutie.

3.4 Beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA)

Vanaf 2007 werd voor de belangrijkste sectoren binnen het VIPA overgeschakeld van een financiering tijdens de bouwfase naar een gebruikstoelage gedurende twintig opeenvolgende jaren. De spreiding van de budgetten over twintig jaar heeft vanaf 2008 invloed op de dotatie en de daaraan gekoppelde betalingskredieten. Ook in het huidige begrotingsontwerp is er geen duidelijkheid over de toekomstige budgettaire implicaties. Omdat de nieuwe financieringswijze de toekomstige begrotingsjaren zal bezwaren, is feedback nodig over de goedgekeurde principiële akkoorden en de daarmee verbonden potentiële toekomstige financiële verplichtingen.

---

[17] Artikel 3 wijzigt de artikelen 85, §5, en 86, §5, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 die de betalingswijze van de werkingsbudgetten vaststelt.

Fonds Jongerenwelzijn

De dotatie van het Fonds Jongerenwelzijn stijgt met 28,7 miljoen EUR. In de toelichting wordt dat verklaard door diverse maatregelen, die in totaal 32 miljoen EUR vertegenwoordigen. De stijging van de dotatie is bijgevolg niet voldoende om de aangekondigde maatregelen te realiseren.

3.5 Beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Artikel 12

Voor de volgende subsidies van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media dient in een decretale basis te worden voorzien door ze op te nemen in artikel 12 van de algemene uitgavenbegroting:

- HC 6322 B Renovatie oud postgebouw Oostende in cultuurhuis;
- HE 3318 D Subsidies Vlaamse Wand en literaire activiteiten;
- HE 3321 D Subsidies aan het Studiecentrum Vlaamse Muziek vzw;
- HE 3322 D Subsidies aan het Poëziecentrum;
- HF 4304 B Sociale maatregelen toegankelijkheid sport.

Programma HC – Algemeen

De toelichting bij de algemene uitgavenbegroting bevat geen informatie over de basisallocaties in verband met de investeringssubsidies voor culturele infrastructuur HC 5112 B, HC 6321 B en de nieuwe basisallocatie HC 6322 B - renovatie oud postgebouw Oostende in cultuurhuis.

DAB Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen

De toelichting bij de begroting van de DAB KMSKA vermeldt dat het museum sluit op 1 januari 2010. De kosten om de sluiting voor te bereiden, zullen hoog oplopen. De toelichting bij de dotatie aan de DAB (basisallocatie HE 4109 D) vermeldt: "*In een apart onderzoek wordt nagegaan wat de kost zal zijn om de voorbereiding van de sluiting van het KMSKA te dekken en of dit van invloed is op de begroting*." De dotatie waarin de initiële begroting nu voorziet, zal dus mogelijkerwijze niet volstaan.

Vlaams Sportinfrastructuurplan

In het kader van het Vlaams Sportinfrastructuurplan wordt in 2009 in de aanbesteding en realisatie voorzien van 40 kunstgrasvelden en 5 BLOSO-proefprojecten via een DBFM-constructie. Krachtens de toepasselijke regelgeving subsidieert de Vlaamse Gemeenschap

gedurende 10 jaar 30% van de beschikbaarheidsvergoeding die de lokale overheden daarvoor betalen en 100% van de beschikbaarheidsvergoeding die BLOSO moet betalen. De begroting moet het totale financiële engagement van de Vlaamse overheid weergeven en niet enkel de subsidie die in 2009 zal zijn verschuldigd. Het bedrag dat is ingeschreven op artikel HF 4334B (Subsidies aan lokale besturen m.b.t. het decreet betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering) is bovendien onvoldoende toegelicht en bedraagt 68.000 EUR meer dan de berekening in de toelichting.

3.6 Beleidsdomein Werk en Sociale Economie

Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB)

De VDAB raamt zijn uitgaven 12,8 miljoen EUR lager dan zijn ontvangsten. De vraag rijst of de toegekende dotaties in verhouding staan tot de verwachte uitgaven. Zo voorzag het meerbanenplan oorspronkelijk in een jaarlijkse dotatie van 30 miljoen EUR voor tewerkstellingspremies 50-plussers. Bij de begrotingscontrole 2008 werd die dotatie teruggebracht tot 26,5 miljoen EUR. De VDAB begrootte de uitgave voor premies 50-plussers in 2008 op 24,5 miljoen EUR, waardoor het over te dragen saldo steeg met 2 miljoen EUR. In 2009 wordt de dotatie op 26,5 miljoen EUR behouden (basisallocatie JD 4111 B). De toelichting bij de begroting van de VDAB vermeldt dat wordt uitgegaan van 20 miljoen EUR reële betalingen in 2009, wat aanleiding geeft tot een overschot van 6,5 miljoen EUR.

ESF Agentschap

Artikel 16 voorziet voor het ESF Agentschap in een vastleggingsmachtiging van 20.046 duizend EUR, die kan worden aangevuld met middelen uit het provisioneel krediet JB 0110 B. Uit een overzicht van het ESF agentschap met de in 2009 geplande projectoproepen blijkt echter dat het benodigde Vlaams budget hoger ligt dan de in de begroting ingeschreven middelen.

3.7 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

Artikel 91

Artikel 91 betreft een machtiging aan de minister om kapitaal en rente te betalen van de eigen lening die de Vlaamse Milieumaatschappij heeft aangegaan. Omdat de lening vervroegd werd afgelost in 2007, zijn de begrotingsartikelen die in het decreetsartikel zijn vermeld, niet meer opgenomen in de tabel van de algemene uitgavenbegroting van het programma CG. Bijgevolg dient het artikel te worden geschrapt.

DAB Minafonds

Bij de bespreking van de algemene uitgavenbegroting per beleidsdomein vermeldt de algemene toelichting in het punt 3.11 *Leefmilieu, Natuur en Energie* dat er binnen de begroting van de DAB Minafonds opnieuw wordt voorzien in een vooruitbetaling van de toelage aan de drinkwatermaatschappijen ten belope van 203 miljoen EUR. De initiële begroting 2009 van de DAB Minafonds vermeldt voor het begrotingsartikel LC4350BC (Algemene werkingstoelage aan openbare waterdistributienetwerken) voor het gesplitste vastleggings- en ordonnanceringskrediet evenwel een nulsaldo. Volgens de toelichting bij het begrotingsartikel is de werkingstoelage 2009 vastgesteld op 202.564 duizend EUR en zal die in 2008 met een voorschot worden betaald. Dat bedrag werd, na amendement van de Vlaamse Regering, in de tweede aangepaste begroting 2008 van de DAB Minafonds al ingeschreven als uitgave ten laste van het begrotingsjaar 2008. Hoewel dergelijke ingrepen waarschijnlijk ingegeven zijn door actuele overschotten op de begrotingsnorm, zijn ze strijdig met het éénjarigheidsbeginsel van de begroting. Ze vertekenen de werkelijke uitgaven die betrekking hebben op het begrotingsjaar.

3.8 Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Programma MA – Apparaatkredieten

In het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid voorziet basisallocatie AA 4107 B van het programma *Apparaatkredieten* in een dotatie van 7.326 duizend EUR aan de SERV. Daarvan is 435 duizend EUR bestemd voor de MORA (of Mobiliteitsraad, de strategische adviesraad van het beleidsdomein Mobiliteit), die functioneert in de schoot van de SERV. De begroting van de SERV bevat aan de uitgavenzijde eveneens 435 duizend EUR voor de lopende en de investeringsuitgaven van de MORA. Daarnaast voorziet basisallocatie MA 4170 B (Dotatie aan de strategische adviesraad) van het programma Apparaatkredieten van het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken in een niet-gesplitst krediet van 441 duizend EUR. Aangezien de begroting van de SERV al kredieten bevat voor de lopende en de investeringsuitgaven van de MORA, is de bestemming van dat niet-gesplitst krediet niet duidelijk. De toelichting vermeldt alleen dat de dotatie wordt toegekend voor de algemene werking van de strategische adviesraad, terwijl daarvoor al kredieten zijn opgenomen in de begroting van de SERV.

Programma ME – Gemeenschappelijk Vervoer

Er is geen overeenstemming tussen de algemene uitgavenbegroting en de begroting van de VVM – De Lijn. Basisallocatie ME 4103 B van de algemene uitgavenbegroting vermeldt een krediet van 18.538 duizend

EUR voor beschikbaarheidsvergoedingen voor de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn. Basisallocaties ME 4104 B en ME 4105 B vermelden kredieten van respectievelijk 15.000 duizend EUR en 4.007 duizend EUR voor beschikbaarheidsvergoedingen voor projecten van de BAM en de VMM – De Lijn enerzijds en een dotatie voor de huur van het contingent trams en bussen van de VVM – De Lijn anderzijds. De begroting van dat agentschap voorziet echter niet in ontvangsten van gelden voor elk van de drie soorten geplande transacties en evenmin in uitgaven daarvoor aan een private medecontractant. Beide begrotingsdocumenten moeten op elkaar worden afgestemd.

3.9 Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Artikel 159

Artikel 159 bepaalt dat het Rubiconfonds ertoe wordt gemachtigd ten laste van zijn begroting een bedrag vast te leggen van 6.588.000 EUR. In de begrotingstabel is onder ND 9911 C Vastleggingsmachtiging Rubiconfonds een bedrag opgenomen van 2.600.000 EUR. Het juiste bedrag voor de vastleggingsmachtiging van het Rubiconfonds dient te worden uitgeklaard.

Artikel 160

De machtiging begroot in artikel 160 van het corpus zal niet volstaan om het laatste lot van het proefproject PPS-wonen te gunnen. Het tweede rapport van de Vlaamse Regering over alternatieve financiering van Vlaamse overheidsinvesteringen([18]) stelt dat daarvoor 33 miljoen EUR nodig is, in plaats van de oorspronkelijk geraamde 18,5 miljoen EUR. Artikel 160 van het ontwerp voorziet echter niet in een verhoging van de vastleggingsmachtiging ten voordele van het Garantiefonds Sociale Huisvesting. Slechts het niet-aangewende saldo van de vastleggingsmachtiging voor het begrotingsjaar 2008 wordt overgedragen.

DAB Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE)

De begroting van de DAB Vlaams Instituut Onroerend Erfgoed (VIOE, vroegere benaming: Instituut voor het Archeologisch Patrimonium) houdt geen rekening met een spijziging van het reservefonds. De toelichting bij programma NF vermeldt letterlijk dat het reservefonds niet wordt gespijzigd eind 2009.

---

[18] Stuk 52-A (2007-2008) – Nr. 1.

Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het financiële en materiële beheer van de DAB VIOE bepaalt evenwel dat 10% van het beschikbare saldo zal worden aangewend voor de vorming van een reservefonds. Die voorafnames moeten gebeuren totdat de middelen van het reservefonds 10% bedragen van het gemiddelde van de uitgaven van de drie voorgaande begrotingsjaren. Gelet op de cijfers van de uitvoeringsrekeningen 2006 en 2007, de aangepaste begroting 2008, het saldo van het reservefonds eind 2007, de begrote spijziging in 2008 en de aanwending in 2009, is het weinig waarschijnlijk dat het reservefonds zijn plafond zal bereiken. Daarom dient de begroting van het VIOE te voorzien in een spijziging van het reservefonds. Bovendien dient in de begrotingen van DAB's naast de rubrieken *A. Ontvangsten* en *B. Uitgaven* een derde rubriek *C. Reservefonds* te worden opgenomen, waarin het gecumuleerde bedrag van het reservefonds wordt vermeld.

3.10 Beleidsdomein Hogere entiteiten

Kabinetsuitgaven

In strijd met het specialiteitsbeginsel worden vijf basisallocaties([19]) met betrekking tot kabinetsuitgaven niet opgenomen bij het beleidsdomein V Hogere entiteiten dat de uitgaven van het Vlaams Parlement en de kabinetten omvat.

Volgens de toelichting bij programma AA (Apparaatkredieten) van het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringbeleid worden kabinetsuitgaven voor het woon-werkverkeer, hospitalisatie en arbeidsgeneeskunde aangerekend op de algemene werkingskosten van het departement. Die uitgaven horen eveneens thuis bij beleidsdomein V Hogere entiteiten.

Ook de zendingsreizen van de minister, de leden van zijn kabinet, de delegaties die hij leidt en de zendingen van derden in zijn opdracht worden aangerekend op de begroting van het betrokken departement.

---

[19] CB 0120 B: Provisioneel krediet voor het dekken van uitzonderlijke kosten met betrekking tot de werking en uitrusting van de kabinetten met inbegrip van tekorten op salariskredieten.

CB 0121 B: Provisioneel krediet voor het dekken van verhuiskosten en inrichtingskosten van de kabinetten.

CB 0123 B: Provisioneel krediet voor uitgaven te financieren d.m.v. de netto opbrengst van de winst van de Nationale Loterij (art. 62 bis van de B.F.W. van 16.01.1989, zoals ingevoegd via de B.W. van 13.07.2001) (pro memorie).

CF 1103 B: Achterstallen m.b.t. jaarsalarissen en vergoedingen van het personeel van de kabinetten.

CF 1219 B: Achterstallen m.b.t. de algemene werkingskosten van de kabinetten (pro memorie).

Omzendbrief VR 2006/38 van 14 juli 2006 betreffende zendingen naar het buitenland van leden van de Vlaamse Regering beveelt evenwel aan per beleidsdomein een aparte basisallocatie in de begroting van het departement op te nemen. Die aanbeveling werd tot nog toe beperkt opgevolgd.

Volgens het Rekenhof is het raadzaam alle kabinetsuitgaven, conform het specialiteitsbeginsel, aan te rekenen ten laste van programma's verbonden aan het beleidsdomein V Hogere entiteiten.

Wegens de implementatie van beter bestuurlijk beleid, waardoor de administratie nu ook beleidsvoorbereidende opdrachten heeft, was het de bedoeling dat de volgende regering zou komen tot een afgeslankt aantal kabinetsleden. De kredieten ingeschreven in de begroting 2009 wijzen nog op een status-quo bij de kabinetten. Immers, op de kabinetsprogramma's VE tot en met VO, vermeerderd met de provisies van basisallocaties CB 0120 B en CB 0121 B, is in een bedrag van 45,3 miljoen EUR voorzien, dwz. 2,24% meer dan de kredieten voorzien in de tweede aangepaste begroting 2008.

BIJLAGE

Formele opmerkingen bij het onderzoek van de Vlaamse begroting 2009.
Verslag van het Rekenhof aan het departement Financiën en Begroting,
afdeling Beleidsondersteuning en Begrotingszaken

Stuk **16** (2008-2009) – Nr. 1

REKENHOF

Formele opmerkingen bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2009

Verslag van het Rekenhof
aan het departement Financiën en Begroting
afdeling Beleidsondersteuning en
Begrotingszaken

Goedgekeurd in de
Nederlandse kamer van het Rekenhof
op 7 november 2008

Inhoud

1 Ontwerp van middelenbegroting 31
2 Ontwerp van uitgavenbegroting - decreetsbepalingen 31
3 Ontwerp van uitgavenbegroting - krediettabel 34
4 Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen 37
5 Toelichtingen.....40

1 Ontwerp van middelenbegroting

De ontvangstenartikelen NE 0601 E (Ontvangsten in het kader van de waarborgstelling met betrekking tot de huisvesting (Fonds waarborgstelling huisvesting, art. 28 decreet 21.12.1990)) en NE 5801 E (Terugbetaling van premies uit de huisvestingssector (Fonds voor de huisvesting, art. 26 decreet 21.12.1990)) verwijzen naar bepalingen die zijn opgeheven bij decreet van 24 maart 2006 houdende wijziging van decretale bepalingen inzake wonen als gevolg van het bestuurlijk beleid. De tekstomschrijving moet worden aangepast.

2 Ontwerp van uitgavenbegroting - decreetsbepalingen

Artikel 8

Voor het artikel 8 moet in de tekst van punt p) … kredieten voor uitvoering “de het” Vlaamse Intersectorale Akkoorden … één van de lidwoorden worden verwijderd of moet de zin worden aangevuld.

Artikel 12

De basisallocaties AF 4145 B, AF 4148 B, AF 4149 B, AF 4150 B en AF 6145 B betreffen dotaties aan het EVA Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV). Basisallocatie AH 4140 B betreft een dotatie aan de IVA BLOSO. Zij kunnen worden geschrapt omdat artikel 13 voorziet in een decretale basis voor dotaties aan onder meer EVA’s en IVA’s.

Artikel 18

In de verantwoording bij artikel 18 dient te worden verwezen naar de beheersovereenkomst 2007-2011 i.p.v. deze van 2002. Het zou passend zijn om ook de andere financiële engagementen van de Vlaamse Regering in deze overeenkomst beknopt aan te geven.

Artikel 47

Artikel 47 laat toe kredieten over te schrijven naar de passende basisallocaties in de uitgavenbegroting in het kader van de financiering van de werking van de Nationale Plantentuin van Meise. Daarvoor is o.m. een pro memorie basisallocatie EE 7401 B (Allerhande investeringen Nationale Plantentuin Meise) voorzien, maar voor het

beleidsdomein RWO is geen afzonderlijke basisallocatie opgenomen. Op 20 juli 2006 had de Vlaamse Regering nochtans beslist dat ook het beleidsdomein RWO een aandeel van de kosten voor zijn rekening zal moeten nemen. Het is derhalve aangewezen ook voor RWO een afzonderlijke basisallocatie te voorzien, zoals in de begroting 2007.

Artikel 48

Artikel 48 bevat een fout. Het is de bedoeling de overschrijving mogelijk te maken van basisalloctaie JD 4103 C (Dotatie aan het Herplaatsingsfonds) naar basisallocatie JD 4104 B (Dotatie aan het EVA VDAB tot dekking van zijn werkingskosten) en niet naar de onbestaande basisallocatie JA 4104 B.

Artikel 80

De regeling vervat in artikel 80 van het ontwerp is overbodig daar er geen basisallocatie NB 0103 B is voorzien en er voor de basisallocatie NB 0103 E een regeling is uitgewerkt in artikel 81 van het ontwerp.

Artikel 84, §1, 12

In het artikel 84, §1, 12, staat verkeerdelijk Vlaamse Milieumaatschappij voor Water en Lucht in plaats van Vlaamse Milieumaatschappij.

Artikelen 84 en 87

Punt 8 van artikel 84 specificeert dat de betalingsprocedure “Vereffenaar kort” onder andere ook geldt voor alle schuldvorderingen voortvloeiend uit contracten met vervrachters voor het strooien van dooizouten en sneeuwruimen met betrekking tot de winterdienst die werden afgesloten in het begrotingsjaar ook al worden de prestaties geleverd in het volgende begrotingsjaar ongeacht het bedrag ervan. Artikel 87, §20, herhaalt in feite deze bepaling maar legt een beperking op door te stipuleren dat de betaling zonder voorafgaand visum van het Rekenhof slechts mogelijk is ten belope van maximaal 80%. Om interpretatieproblemen uit te sluiten moet één van beide bepalingen worden geschrapt.

Artikel 84, §1, punt 15 en 16, en artikel 87, §21 en §19, voorzien in twee gelijkaardige afwijkingen op het visum van het Rekenhof met betrekking tot dezelfde uitgaven. Daarenboven gaat het hier om uitgaven op de begroting van de DAB VIF die hoe dan ook niet aan het visum van het Rekenhof zijn onderworpen. Deze bepalingen zijn dan ook overbodig.

Artikel 87

In §5 en §14 van artikel 87 wordt op het einde verwezen naar de “hierna betreffende basisallocaties voor onderstaande begunstigden”. Na deze zinsnede worden de begunstigden vermeld maar een opsomming van de betreffende basisallocaties is niet opgenomen.

Artikel 93

In artikel 93, dat handelt over de dotatie aan het Gemeenschapsonderwijs wordt in §2 verwezen naar het artikel 16 van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting. Het artikel 16 behandelt echter bevoegdheden van de minister bevoegd voor werk. De verwijzing naar dit artikel lijkt dan ook niet correct te zijn. Waarschijnlijk moet worden verwezen naar artikel 15.

Artikel 111

In het artikel 111 over cofinanciering, zijn de opgegeven begrotingsartikelen van de DAB Minafonds, partim ANB, vermeld met verwijzing naar LC in plaats van LD en ontbreken de artikelnummers LD1232BC en LD7003BC.

Artikel 124

In het artikel 124, paragraaf 7, is in de opsomming van de begrotingsartikelen van de DAB Minafonds, waarvoor de minister wordt gemachtigd om subsidies toe te kennen, LD3308BC tweemaal opgenomen en LD3313BC verkeerdelijk als LC3313BC.

Artikel 125

Artikel 125, §5, vermeldt dat de minister die bevoegd is voor mobiliteit ertoe is gemachtigd subsidies toe te kennen binnen de perken van de kredieten geopend op ondermeer basisallocatie ME6351BU “Investeringssubsidies aan de Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer te Brussel voor verbetering van de infrastructuur van tramlijnen gelegen in het Vlaamse Gewest, alsmede uitgaven mbt de beveiliging van het personeel en de openbare vervoergebruikers” van het VIF.

In de begroting 2009 van het VIF is die basisallocatie echter niet meer opgenomen.

3 Ontwerp van uitgavenbegroting - krediettabel

Beleidsdomein A – Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid

Programma AI – Gelijke Kansen

Vanuit basisallocatie AI 3301 B (Subsidies met betrekking tot emancipatie en Gelijke Kansenbeleid) worden middelen getransfereerd naar acht basisallocaties van nominatim gesubsidieerde organisaties. De subsidies hebben een recurrent, structureel karakter. De transfer zorgt voor een indexering van het subsidieplafond ten opzichte van de bedragen opgenomen in 2005 waardoor de uitholling van de slagkracht van de ad nominatim gesubsidieerde organisaties wordt gecompenseerd.
Via basisallocaties AI 3318 B (Subsidie aan de provinciale adviesbureaus Toegankelijkheid) en AI 4311 B (Subsidies voor provinciale Gelijkekansenwerking) worden ook recurrente, structurele subsidies verstrekt. Voor die subsidiebegunstigden zit er geen indexering in. Een motivering hiervoor ontbreekt in de toelichting.

Programma AL – Kanselarij, Communicatie en Vlaamse Infolijn

Het opnemen van basisallocatie AL 1221 B (Allerhande uitgaven verbonden aan de exploitatie van Contactpunt Vlaamse Infolijn) is niet nodig. De uitgaven met betrekking tot 2008 kunnen worden aangerekend op de pro memorie basisallocatie AM 1220 B van programma AM (Vlaamse Infolijn) en voor uitgaven 2009 is er basisallocatie AL 1217 B (Allerhande uitgaven verbonden aan de werking, de uitbouw en de exploitatie van het Contactpunt Vlaamse Infolijn).

Beleidsdomein C – Financiën en Begroting

Programma CA – Apparaatkredieten

De krediettabel vermeldt voor de basisallocatie CA 1190 B (Wedden FB) 80 duizend EUR terwijl volgens de toelichting het krediet op nul gebracht is (pro memorie).

Beleidsdomein D – Internationaal Vlaanderen

Programma DD – Algemeen Buitenlands Beleid

De uitgaven op basisallocatie DD 1211 B (Uitgaven in het kader van permanente communicatiecampagnes rond de Europese Unie) betreffen contractuele deficitaire projectsubsidies en dienen derhalve te worden aangerekend ten laste van een subsidieartikel.

Vermits de begroting 2009 geen geëigend subsidieartikel voorziet, dient dit te worden gecreëerd teneinde de betaling van subsidies in 2009 niet in het gedrang te brengen.

Programma DG – Toerisme

De toelichting bij de basisallocatie DG 6101 B (Dotatie aan het I.V.A. "Toerisme Vlaanderen" voor investeringen) vermeldt: "De feitelijke vertrekbasis voor de berekening van het krediet 2009 is 18.672.000 euro. Voorgesteld wordt dit bedrag te verhogen met 1.400.000 euro (tot 20.032.000 euro)…".

De som van 18.672.000 EUR en 1.400.000 EUR bedraagt echter 20.072.000 EUR. In de begroting wordt 20.032.000 EUR ingeschreven.

Beleidsdomein H – Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Programma HE – Kunsten en Erfgoed

In de tekstomschrijving van basisallocatie HE 3371 D Subsidies aan vzw De Rand voor de werking van het museum Felix De Boeck wordt best vermeld dat het een privaatrechterlijk vormgegeven EVA betreft.

Beleidsdomein K – Landbouw en Visserij

Programma KD – Landbouw-, Visserij- en Plattelandsbeleid

Gelet op de schrapping van de oprichting van het "Fonds voor Scheepsjongeren" in de ontwerptekst van het programmadecreet 2009, kan het behoud van de nieuw ingevoerde basisallocatie KD 3315 B (subsidies aan het Fonds voor Scheepsjongeren vzw) in vraag worden gesteld.

Programma KF – Landbouw- en Visserijonderzoek

De toelichting vermeldt dat het voorziene krediet voor basisallocatie KF 1190 D (Wedden en toelagen ILVO) 77 duizend EUR bedraagt, terwijl de krediettabel een bedrag van 75 duizend EUR vermeldt.

Beleidsdomein L – Leefmilieu, Natuur en Energie

Programma LC – Algemeen

De toegewezen ontvangst onder artikel LC 3602 B (Ontvangsten in het kader van de cofinanciering van EU-projecten (middelen)) van de middelenbegroting, evenals het overeenkomstige variabel uitgavenkrediet onder de basisallocatie LC 1293 B (Fonds voor de uitvoering van EU-projecten – werkingsmiddelen) van de algemene uitgavenbegroting zijn dit jaar voor het eerst ingeschreven in de respectieve begrotingsontwerpen. Noch het ontvangstenartikel, noch het variabel krediet verwijzen in

hun tekstomschrijving naar enige organieke decreetsbepaling houdende oprichting desbetreffend van een begrotingsfonds in de zin van artikel 45 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit.

Programma LE – Energie

Het variabel krediet onder de basisallocatie LE 0191 E betreft de uitgaven lastens het Energiefonds (middelenbegroting artikel LE 3691 E), ingesteld door artikel 20 van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000 en bestemd voor de uitvoering van het energiebeleid van de Vlaamse Regering. De basisallocatie is economisch niet verdeeld, hoewel de beoogde uitgaven voor het merendeel eenduidig onder te brengen zijn in onderscheiden rubrieken van de economische classificatie: consumptieve bestedingen, inkomensoverdrachten en investeringssubsidies.
Gelet op het specialiteitsbeginsel van de begroting is het bijgevolg aan te bevelen voor de uitgavenkredieten lastens dit begrotingsfonds te voorzien in onderscheiden basisallocaties, volgens de aard van de beoogde uitgaven.

Beleidsdomein N – Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Programma NA – Apparaatkredieten, en programma ND – Ruimtelijke Ordening

Het krediet op de basisallocatie NA 1170 C (Uitgaven m.b.t. wedden en toelagen departement RWO) stijgt, o.m. ten gevolge van een overdracht uit de basisallocatie ND 1102 C (Toelagen voor de gedelegeerde stedenbouwkundige en planologische ambtenaren (Departement RWO)), aldus de toelichting. Het krediet op basisallocatie ND 1103 D (Uitgaven m.b.t. toelagen voor de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren (IVA RO-Vlaanderen)) wordt daarentegen op nul gebracht.

De toelichting maakt niet duidelijk hoever de Vlaamse Regering ondertussen is opgeschoten met de uitvoeringsbesluiten die noodzakelijk zijn om deze toelage uit te keren en die, luidens de toelichting bij de algemene uitgavenbegroting 2008, op dat ogenblik in voorbereiding waren. De toelichting maakt evenmin duidelijk waarom er klaarblijkelijk wel kredieten voor een toelage aan de ambtenaren van het departement wordt begroot, maar niet voor de ambtenaren van het agentschap RO-Vlaanderen.

Programma NF – Onroerend erfgoed

Op de nieuwe basisallocatie NF 1232 C (Uitgaven m.b.t. externe studiekosten) is een gesplitst krediet begroot. De toelichting stelt dat een gesplitst krediet wordt voorzien aangezien voor de meeste studies meer dan een jaar uitvoering noodzakelijk is. In dat geval dient ofwel voor 2009 het ordonnanceringsgedeelte kleiner te zijn dan het vastleggingsgedeelte, ofwel te worden gekozen voor een niet gesplitst krediet.

4 Begrotingen van DAB's, VOI's en agentschappen

DAB Herstelfonds

De grootste ontvangstenpost in de begroting van het Herstelfonds (38.01 - Ontvangsten uit dwangsommen en recuperatie afbraakkosten in de sector RO) wordt in de toelichting bij programma ND niet besproken.

DAB Minafonds

In de begrotingstabel van de DAB Minafonds ontbreken de begrotingscijfers van de 2de aangepaste begroting 2008.

De begroting van de DAB Minafonds bevat het begrotingsartikel LD7003BC met een vastleggings- en ordonnanceringskrediet van respectievelijk 20.219 duizend EUR en 19.747 duizend EUR, waarvoor in de omschrijving is opgegeven "deels bestemd voor VLM". Het voor het EVA VLM bestemde deel neemt ieder jaar toe en bedraagt inmiddels, volgens de VLM-begroting, 12.366 duizend EUR, zodat een opsplitsing van dit begrotingsartikel is aangewezen (in het bijzonder omdat ook in de toelichting bij het artikel LD7003BC geen informatie over de uitgaven aan het EVA VLM wordt verstrekt).

DAB Hogere Zeevaartschool (HZS)

De begrote investerings- en werkingsuitgaven van de HZS evolueren als volgt ten opzichte van (2e begrotingscontrole) 2008: -239 duizend EUR (-66%) en -388 duizend EUR (-25%). De toelichting geeft geen verklaring voor deze wijzigingen en meldt enkel: "De uitgavenpost werking is verminderd. De uitgavenpost voor investeringen omvat voornamelijk didactische investeringen."

De dotatie aan de DAB HZS stijgt van 1.202 duizend EUR (2e begrotingscontrole 2008) naar 1.412 duizend EUR. Volgens de toelichting is de verhoging een gevolg van de indexering en werd daarnaast nog een bedrag van 189 duizend euro ingeschreven voor het eigenaarsonderhoud. De toelichting meldt over dit laatste bedrag: "*Deze middelen werden voorzien op basisallocatie FB 0105 B.*" (basisallocatie FB 0105 B is een provisioneel krediet toegekende middelen bij regeringsvorming). Deze laatste zin schept verwarring: zijn de middelen voor het eigenaarsonderhoud nu voorzien op basisallocatie FG 4110 D of op FB 0105 B? Gezien de evolutie van de dotatie wordt hoogstwaarschijnlijk het eerste bedoeld.

Kind en Gezin (IVA met rechtspersoonlijkheid)

De begroting van Kind en Gezin toegevoegd in de toelichting bij het programma gezinsondersteunend beleid is niet in overeenstemming met de begroting van Kind en Gezin toegevoegd aan de algemene uitgavenbegroting. Bovendien wordt in de toelichting bij het programma de toename van de dotatie niet volledig verklaard. De toename van de dotatie bedraagt 77.654 duizend EUR, terwijl er slechts een bedrag van 67.765 duizend EUR wordt verklaard.

Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO)

In de algemene uitgavenbegroting is op basisallocatie EG 4104 B (Dotatie aan het VLAO) in 14.576 duizend EUR voorzien. Ook in de begroting van het corresponderende IVA met rechtspersoonlijkheid is dat bedrag opgenomen. De toelichting bij het overeenkomstige programma EG (Sensibilisatie en samenleving) vermeldt zowel bij de basisallocatie EG 4104 B als bij de begroting van het IVA een bedrag dat 322 duizend EUR lager ligt, namelijk 14.254 duizend EUR. Die inconsistentie moet worden uitgeklaard en rechtgezet.

Vlaamse Landmaatschappij (VLM) (publiekrechtelijk vormgegeven EVA)

De begroting van het EVA VLM vermeldt voor diverse grondenbanken meerdere dotaties in de begroting als ontvangsten, waarvoor geen overeenstemming kan worden gevonden bij de betrokken DAB, het agentschap of de instelling die de dotatie toekent, omdat in de begroting van deze instellingen, evenals in de toelichting bij deze begroting, niet is opgegeven dat het een dotatie aan het EVA VLM betreft([1]). Overigens wordt in de begroting van het EVA VLM voor de dotaties van de DAB Minafonds gerefereerd naar het vroegere begrotingsartikel LD7005BC in plaats van het huidige LD7003BC, voor de dotaties van de DAB VIF uitsluitend naar de oude begrotingsartikelen en voor de dotatie van Waterwegen en Zeekanaal NV naar het begrotingsartikel van de dotatie uit de algemene uitgavenbegroting, bestemd voor deze instelling.
In de memorie van toelichting bij de begroting van het EVA VLM wordt bij de ontvangsten ESR-klasse 6, Kapitaaloverdrachten binnen de sector overheid, wel meegedeeld dat de middelen voor de uitvoering van de diverse lokale grondenbanken substantieel zijn toegenomen tegenover 2008 (van 12 miljoen EUR naar 35 miljoen EUR), maar wordt hierover voorts geen bijkomende informatie verstrekt. Dezelfde vaststelling geldt voor de begrote uitgaven voor deze grondenbanken, waarvoor in de toelichting bij de ESR-klasse 7, Investeringen, slechts het globale

[1] Behoudens de begroting van de DAB Minafonds, waar in de omschrijving van het begrotingsartikel is opgenomen dat de uitgaven deels zijn bestemd voor de VLM.

geraamde bedrag wordt vermeld (22 miljoen EUR). Bijgevolg wordt ook geen verantwoording gegeven voor het niet-bestede saldo dat voor deze begrotingsontvangsten en -uitgaven 13 miljoen EUR bedraagt.

Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (VMW) (VOI B)

In de begrotingstabel van de VMW is voor de initiële begroting 2009 een overgedragen overschot van de vorige boekjaren (ESR-code 08.21) opgenomen van 106.583 duizend EUR.
Dit bedrag is in overeenstemming met het over te dragen overschot van het boekjaar (ESR-code 03.22) van de 2de aangepaste begroting 2008, zoals meegedeeld in de voorgestelde amendementen van de Vlaamse Regering (VR 2008 1010 DOC.1126).

Over de geamendeerde begrotingstabel van de 2de aangepaste begroting van de VMW moet echter worden opgemerkt dat:

- met de - terechte - opmerkingen van het Rekenhof over de in de begrotingstabel opgenomen initiële begroting 2008 en de 1ste aangepaste begroting 2008 geen rekening werd gehouden, zodat deze ongewijzigd zijn gebleven, en
- in de 2de aangepaste begroting nog belangrijke wijzigingen zijn aangebracht, die niet steeds correct zijn of foutief werden verwerkt in de begroting (in het bijzonder de dotatie van het Minafonds) en die een materiële impact hebben op het begrotingssaldo.

Hieruit volgt dat het overgedragen overschot van de vorige boekjaren (ESR-code 08.21) en derhalve het over te dragen overschot van het boekjaar (ESR-code 03.22) van de initiële begroting 2009 niet correct zijn.

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) (VOI sui generis)

In de begroting van de SERV stemmen in deel 5 van de uitgaven “Uitgaven STV-Innovatie & Arbeid” de totale som van 2.430.000 en de som van de onderliggende elementen niet met elkaar overeen. Dit dient te worden rechtgezet en uitgeklaard.

Eigen vermogen van het Ondersteunend Centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos (EV OC-ANB)

De begrotingstabel van het Eigen Vermogen OC-ANB is voor de 2de begrotingscontrole 2008 nog niet aangepast voor de ontvangsten en uitgaven voor het project Groenpool Parkbos Gent, zoals voorgesteld in het amendement van de Vlaamse Regering over de 2de begrotingscontrole 2008. Nochtans is in de memorie van toelichting van het programma LD voor het eigen vermogen OC-ANB een begrotingstabel opgenomen waarin de begrotingscijfers van de 2de begrotingscontrole wél werden aangepast.

5 Toelichtingen

Beleidsdomein A – Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid

Programma AE – Publiek-Private Samenwerking

De middelenbegroting raamt 6 duizend EUR aan toegewezen ontvangsten voor basisallocatie AE 1602 B. In de tabel van de toelichting wordt dat cijfer herhaald. De toelichting zelf stelt echter dat het gaat over een pro memorie artikel.

Beleidsdomein D – Internationaal Vlaanderen

Programma DD – Algemeen Buitenlands Beleid

In de toelichting bij basisallocatie DD 1210 B (Allerhande uitgaven met betrekking tot het Vlaams Regleg Voorzitterschap 2008 (pro memorie)) is de laatste zin onvolledig. De bestemming van een bedrag van 35 duizend EUR is niet vermeld.

Programma DE – DAB Waarborgfonds microfinanciering

De toelichting bij de begroting van de DAB herhaalt enkel de cijfergegevens zonder tekstuele toelichting.

Programma DF – Internationaal Ondernemen

Basisallocatie DF 3541 B (Subsidie aan het Technical Assistance Trust Fund bij de International Finance Corporation (pro memorie)) komt wel voor in de toelichting, maar wordt niet vermeld in de tabel van de uitgavenbegroting.

In de toelichting bij basisallocatie DF 4107 B (Dotatie aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen m.b.t. het ter beschikking stellen van Vlaamse uitrustingsgoederen, met het oog op de exportbevordering aan landen of regio's aangeduid door de Vlaamse Regering) wordt vermeld "GVK en GOK verminderen met 500.000 euro…". Uit de tabel opgenomen in de toelichting blijkt dat het GVK vermindert van 6.045 naar 5.666 dus met 379 duizend EUR en het GOK vermindert van 3.848 naar 3.425 dus met 423 duizend EUR.

In de toelichting bij de basisallocatie DF 4109 B (Dotatie aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen ter ondersteuning van de activiteiten van bedrijfsgroeperingen en kamers van koophandel die

bijdragen tot de bevordering van het internationaal ondernemen) wordt vermeld: “De GOK verminderen tot 2.050.000 euro”. Uit de begrotingstabel blijkt dat het gesplitst ordonnanceringskrediet 2009 1.850 duizend EUR bedraagt.

Beleidsdomein H – Cultuur, Jeugd, Sport en media

Programma HC - Algemeen

Er is geen overeenstemming tussen de NGK vermeld in de tabel (111 duizend EUR) en de toelichtingen (121 duizend EUR).

Programma HC – Algemeen
Programma HE – Kunsten en Erfgoed

Voor FoCI, Vlopera, Vlaams Fonds voor de Letteren en Muhka is er in de toelichting bij het programma HC en HE geen individuele toelichting.

Programma HE – Kunsten en Erfgoed

Gelet op het in de tabel voorziene VRK onder basisallocatie HE 1290 D (Opzetten en organiseren van tentoonstellingen en van opvoedkundige activiteiten alsook van alle initiatieven ter bevordering van de professionele kunsten en de musea) dient in de tabel 1.2 ‘Evolutie van de totalen voor de uitgaven’ in de toelichtingen bij programma HE 75 (duizend EUR) i.p.v. 75.000 (duizend EUR) te worden vermeld.

De dotatie aan het KMSKA ten bedrage van 2.909 duizend EUR werd in de tabel ingeschreven onder de basisallocatie HE 4109 D (Dotatie aan het IVA DAB KMSKA) terwijl deze basisallocatie niet wordt vermeld in de toelichtingen. Hierin wordt verkeerdelijk gesteld dat de dotatie wordt aangerekend op basisallocatie HE 4101 D (Dotatie aan de dienst met afzonderlijk beheer KMSKA (pro memorie)) die nochtans pro memorie is vermeld in de tabel en derhalve zonder opgave van bedrag.

Inzake de investeringssubsidie aan de vzw Museum voor Hedendaagse Kunst in Antwerpen (pro memorie vermeld in de tabel onder basisallocatie HE 5213 D - Subsidie aan de vzw Museum voor Hedendaagse Kunst in Antwerpen als bijdrage in het investeringsfonds en met het oog op het uitvoeren van onderhoud- en infrastructuurwerken) worden in de toelichtingen 2 basisallocaties vermeld die niet in de tabel voorkomen, namelijk de basisallocatie HE 5212 D en HE 6108 D. De basisallocatie HE 5213 D daarentegen komt niet aan bod in de toelichtingen.

De toelichting bij de begroting van de DAB KMSKA (programma HE) vermeldt een totaal aan uitgaven op de vastleggingskredieten van 3.739 duizend EUR. De optelsom van de getallen bedraagt slechts 3.729 duizend EUR. Dit laatste getal wordt overigens ook vermeld in de begroting die aan de algemene uitgavenbegroting is toegevoegd.

Beleidsdomein J – Werk en Sociale Economie

EVA VDAB

Er wordt een toelichting gegeven bij de interne werkbegroting van de VDAB. De link met de ESR begroting is voor derden onvoldoende duidelijk.

De interne werkbegroting kan door de wijze van classificatie en aanrekening andere evoluties geven dan de ESR begroting. Zo dalen de werkingskosten in de werkbegroting, terwijl deze in de ESR begroting stijgen. De kosten voor sociale prestaties en derden zitten verspreid over diverse ESR codes.

De huidige toelichting geeft nog onvoldoende informatie over de precieze evoluties in de ESR begroting.

Beleidsdomein L – Leefmilieu, Natuur en Energie

Bij de algemene uitgavenbegroting van het beleidsdomein L (Leefmilieu, Natuur en Energie) is geen toelichting gegeven voor de basisallocaties LC 4524 B, LD 1292 D, LD 3381 D, LD 3381 B, LD 4174 B en LE 1205 E (de laatste drie pro memorie).

De omschrijving van de basisallocatie in de toelichting stemt niet overeen met deze in de tabel van de algemene uitgavenbegroting voor de basisallocaties LA 7472 D, LC 1211 B, LC 1212 B, LC 1234 B, LC 3303 B, LD 3303 D en LD 7363 C.

Voor een aantal basisallocaties is voor de 2de begrotingscontrole 2008 in de toelichting een foutief bedrag opgenomen voor het GOK van de basisallocaties LC 1209 B, LC 3132 B en LD 5320 D en voor het VRK van de basisallocatie LC 1290 B.

Voor meerdere basisallocaties (9) is bij het begrotingskrediet van 2009 het jaar 2008 vermeld in plaats van 2009.

Voor de basisallocatie LC 1202 B is een GOK van 32 duizend EUR ingeschreven met als enige toelichting dat dit krediet is voorzien voor het betalen van een factuur in de loop van 2009.

De tabel met de evolutie van de totalen voor de ontvangsten per programma (punt 1.1) in de toelichtingen bij de programma's LA en LE zijn niet in overeenstemming met de totalen van de middelenbegroting voor deze programma's. Daarnaast zijn bij de basisallocatie LA 1190 B de geraamde ontvangsten opgenomen als algemene i.p.v. als toegewezen ontvangsten.

Beleidsdomein N – Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed

Programma NA – Apparaatkredieten

In de toelichting bij programma NA hebben de basisallocaties NA 1171 D, NA 1173 G, NA 1174 E en NA 1175 C allemaal dezelfde tekstomschrijving: *"Uitgaven met betrekking tot wedden en toelagen departement RWO"*. Een nadere specificatie is aangewezen.

Deze uitgaven hebben respectievelijk betrekking op de wedden en toelagen van IVA RO Vlaanderen, IVA Inspectie RWO, IVA Wonen Vlaanderen en MOD RWO.